

Małgorzata Andrzejewska
 Małgorzata Przesmycka
 Robert Zawadył
 pod kierunkiem Józefa Mizikowskiego

MATERIAŁY BOHDANA DOBRZAŃSKIEGO
(1909-1987)
(III-283)

Bohdan Dobrzański urodził się 3 marca 1909 r. w Strutynce koło Winnicy na Ukrainie jako syn Stanisława i Zofii z Mianowskich. Ojciec jego był agronomek. W roku 1929 ukończył Państwowe Gimnazjum w Puławach i podjął studia na Wydziale Rolniczo-Leśnym Politechniki Lwowskiej, które ukończył w 1933 r. uzyskując stopień inżyniera. W tymże roku został zaangażowany jako młody asystent, a od roku 1936 starszy asystent w Katedrze Chemii Rolniczej i Gleboznawstwa Politechniki Lwowskiej.

Bohdan Dobrzański w roku 1939 otrzymał stopień doktora na podstawie rozprawy pt. *Studia gleboznawcze nad lessami północnej krawędzi Podola*. W latach 1939-1942 pozostawał adiunktem Politechniki Lwowskiej, następnie do zakończenia wojny pracował w nadleśnictwie Kamionka Strumiłowa. W roku akademickim 1945/1946 był adiunktem Katedry Gleboznawstwa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. W r. 1946 zorganizował pierwszą w Polsce Katedrę Gleboznawstwa na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i był jej kierownikiem przez kilka lat. W r. 1949 habilitował się na podstawie pracy pt. *Studia nad dynamiką i ewolucją gleb wytworzonych z lessów*.

Nominacje na profesora nadzwyczajnego uzyskał w r. 1951 a na profesora zwyczajnego w r. 1956. Był rektorem UMCS w latach 1951-1955 oraz Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie w latach 1955-1959 i w r. 1968/1969. Równocześnie pracował w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie kierując w r. 1969 Katedrą Gleboznawstwa i pełnił funkcję dyrektora Instytutu Gleboznawstwa i Chemii Rolniczej SGGW. (1970-1979).

Ponadto Bohdan Dobrzański rozwijał działalność organizacyjno-naukową w PAN, której członkiem korespondentem został w r. 1961, a członkiem rzeczywistym w r. 1969. W latach 1969-1972 był zastępcą sekretarza naukowego PAN oraz sekretarzem naukowym Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych (1971-1977).

Był członkiem szeregu towarzystw naukowych krajowych jak: Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, którego był wiceprezesem (1956-1987) i wiceprezesem Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (1961-1963).

Był członkiem honorowym zagranicznych towarzystw naukowych m. in. Akademii Nauk Rolniczych NRD, członkiem Międzynarodowego Towarzystwa Gleboznawczego. Autor 550 prac z dziedziny gleboznawstwa m. in. *Nawożenie łąk górskich „cyranek”*, *Gleboznawstwo* i współautor konstrukcji aparatury do pomiaru dynamiki wilgotności gleb i pomiaru ich lepkości, podał ponadto wszechstronną charakterystykę lessów i utworów lessowatych jako skał glebotwórczych. Był redaktorem mapy gleb Polski i współredaktorem mapy gleb Europy. Odznaczony był m. in. Orderem Sztandaru Pracy I klasy i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor Bohdan Dobrzański zmarł 15 lipca 1987 r. w Warszawie.

Materiały Bohdana Dobrzańskiego o rozmiarze ok. 0,30 m.b. Archiwum PAN zakupiło od jego żony Aliny Dobrzańskiej w r. 1988. Spuścizna została uporządkowana w r. 1990 przez słuchaczy Policealnego Studium Informacji i Księgarstwa: Małgorzatę Andrzejewską, Małgorzatę Przesmycką, Roberta Zawadyła pod kierunkiem mgr Józefa Mizikowskiego. Spuścizna została uporządkowana zgodnie z zaleceniami *Wytocznych opracowania spuścizn archiwalnych po uczonych*. W trakcie prac porządkowych podzielono spuściznę na 7 grup.

Grupę I stanowią materiały twórczości naukowej, na którą składają się prace i artykuły oraz wykłady, referaty i prace popularno-naukowe. Prace i artykuły poświęcone są zagadnieniom gleboznawstwa. Prace datowane ułożono w porządku chronologicznym, natomiast niedatowane w porządku alfabetycznym. Wykłady i

referaty są w układzie chronologicznym. Podgrupę tą zamyka scenariusz filmowy dotyczący powstania i kształtowania się gleb.

Grupę II tworzą materiały działalności organizacyjno-naukowej i wydawniczej. W trakcie porządkowania podzielono te materiały na 2 grupy. Pierwsza dotyczy działalności twórcy zespołu w towarzystwach naukowych i instytutach resortowych m. in. w Polskiej Akademii Nauk, Polskim Towarzystwie Gleboznawczym oraz w Instytucie Uprawy i Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Są to materiały głównie organizacyjno-naukowe jak sprawozdania, protokoły z posiedzeń. Kolejna podgrupa to oceny B. Dobrzańskiego dorobku naukowego pracowników naukowych oraz recenzje prac doktorskich i habilitacyjnych (j.a. 21 i 22). Ułożono je w porządku alfabetycznym według nazwisk osób.

Grupę III stanowią materiały biograficzne m. in. dyplomy i nominacje twórcy zespołu (j.a. 26).

Grupa IV – obejmuje korespondencję, którą podzielono na wychodzącą i wpływającą. Nadano układ alfabetyczny według nazwisk odbiorców i nadawców i zaopatrzone w aneksy.

Grupa V – materiały o twórcy spuścizny to m. in. życiorys B. Dobrzańskiego autorstwa J. Glińskiego, bibliografia prac (j.a. 30) oraz oceny dorobku naukowego pióra G. Brzęka i S. Zawadzkiego (j.a. 31).

Grupa VI – materiały osób obcych – zawiera m. in. konspekt pracy *Fizyka gleb* autorstwa Cz. Świąckiego.

Spuściznę zamykają druki twórcy zespołu i druki obce tworzące grupę VII.

Materiały Bohdana Dobrzańskiego opatrzone zostały w Archiwum PAN sygnaturą III – 283. Inwentarz zawiera 35 jednostek i 4 aneksy.

Źródła i bibliografia

Materiały Bohdana Dobrzańskiego, Archiwum PAN, sygnatura III-283, j. 26, 30, 31

„Minerwa Polska” – kartoteka uczonych polskich (1946-1950) Archiwum PAN

Andrzej Śródka, *Biogramy uczonych polskich: materiały o życiu i działalności członków AU w Krakowie, TNW, PAU, PAN. Cz. 5 Nauki rolnicze i leśne*, Wrocław 1989, s. 63-67

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

I. Materiały twórczości naukowej	1–14
A. Prace i artykuły	1–11
B. Wykłady, referaty i prace popularno–naukowe	12–14
II. Materiały działalności organizacyjno–naukowej i wydawniczej	15–25
III. Materiały biograficzne	26–27
IV. Korespondencja	28
V. Materiały o twórcy zespołu	29–31
VI. materiały osób obcych	32–33
VII. Załączniki: druki obce	34–35
Aneksy	1–4

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Prace i artykuły

1. Gnojowica

Artykuł

1953, rkp., masz., 1., k. 33

2. Profesor Arkadiusz Musierowicz-organizator gleboznawstwa w Szkole Gospodarstwa Wiejskiego

Artykuł

1967, masz., 1., k. 20

3. *Najpospolitsze gleby występujące w Polsce*
Artykuł
1968, masz., l., k. 13
 4. B. D., Zbigniew Prusinkiewicz, Renata Bednarek, *Geografia gleb*
Praca
1972, masz., l., k. 185
 5. *Uprawa roślin*
Konspekt do pracy oraz rozdział wyżej wymienionej pracy pt. *Wiadomości o glebie*
1975, masz., l., k. 37
 6. *Gleby w Polsce*
Gleboznawcza klasyfikacja gruntów
Hasła do encyklopedii rolniczo - ekonomicznej
1977, masz., l., k. 9
 7. B. D., K. Konacka - Betley, F. Kuźnicki, R. Turski, *Rędziny Polski*
Praca
1985, masz., l., k. 281
 8. *Erozja gleb w górach i jej zwalczanie*
Konspekt pracy
B. d., masz., l., k. 9
 9. *Gleboznawstwo*
Konspekt pracy
B. d., masz., l., k. 29
 10. *Nauczanie o ochronie i kształtowaniu środowiska naturalnego w szkołach wyższych na wydziałach biologicznych, rolniczych i medycznych*
Artykuł
B. d., masz., l., k. 8
 11. *The influence of human activiti on soils of the green belt of the Warsaw*
Żywność i kultura gleby-fundamentem gospodarstwa
2 artykuły
B. d., masz., l., j. ang., pol., k. 28
- B. Wykłady, referaty i prace popularno–naukowe**
12. *Wpływ antropopresji na gleby terenów zielonych aglomeracji warszawskiej*
Wykład
1981, masz., l., k. 10
 13. *Wpływ uprzemysłowienia rolnictwa na środowisko*
Referat
B. d., masz., l., k. 21

14. *Powstanie i kształtowanie się gleby*
 Scenariusz filmowy
 1968, masz., l., k. 23

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNO-NAUKOWEJ I WYDAWNICZEJ

15. Polska Akademia Nauk
 Projekty prac naukowych, sprawozdania, protokoły z posiedzeń, składy osobowe
 1960-1987, masz., l., k. 165
16. Polskie Towarzystwo Gleboznawcze
 Regulamin Rady Wydawnictw, sprawozdania, protokoły i zawiadomienia o posiedzeniach
 1960-1981, masz., l., k. 64
17. Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa
 Regulamin Rady Naukowej, protokoły i sprawozdanie
 1961-1989, masz., l., k. 57
18. Europejski Komitet Rolnictwa FAO
 Sprawozdanie, protokół
 1960, 1963, masz., l., k. 6
19. Komitet Nauki i Techniki, Komisja Główna Gospodarki Wodnej
 Zarządzenie, skład osobowy, protokół
 1965-1967, masz., l., k. 31
20. Ministerstwo Rolnictwa, Departament Urzędzeń Rolnych,
 Protokoły z posiedzeń komisji do spraw klasyfikacji gruntów
 1961-1965, masz., l., k. 35
21. Oceny dorobku naukowego pracowników naukowych
 B. d., masz., l., k. 82, zob. aneks 1
22. Oceny prac doktorskich, habilitacyjnych i innych. Osoby A-N
 B. d., masz., l., k. 172, zob. aneks 2
23. Oceny prac doktorskich, habilitacyjnych i innych. Osoby O-Z
 Ponadto wykaz pracowników naukowych, których prace i dorobek opiniował B. Dobrzański
 B. d., masz., l., k. 207, zob. aneks 3
24. Analiza udziału Wyższych Szkół Rolniczych w zakresie nauk rolniczych w realizacji tematyki państwowej
 w nadchodzącym pięcioleciu 1974-1975
 1971-1975, masz., l., k. 24
25. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, „Wiedza Powszechna”, Wydawnictwo „Śląsk”
 Umowy wydawnicze, korespondencja, zawiadomienia
 1953-1980, masz., l., k. 121

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

26. Dyplomy i nominacje
1965-1975, masz., l., k. 59
27. Spis wyróżnień, wywiad dla „Zielonego Sztandaru” i fotografie
1957-1984, masz., l., k. 4 i 9 fotografii

IV. KORESPONDENCJA

28. Korespondencja wychodząca i wpływająca
1958-1987, masz., l., k. 20, zob. aneks 4

V. MATERIAŁY O TWÓRCY ZESPOŁU

29. Z. Prusinkiewicz, recenzja *Zarys gleboznawstwa*, B. Dobrzańskiego
B. d., masz., l., k. 9
30. Życiorys B. Dobrzańskiego, J. Gliński, *Profesor B. Dobrzański – 75 years of age*
Profesor B. Dobrzański nie żyje – uczniowie
Nekrolog i bibliografia prac
1984-1987, masz., l., k. 39
31. Oceny dorobku naukowego i organizacyjnego B. Dobrzańskiego pióra G. Brzęka oraz S. Zawadzkiego
notatka nieustalonego autorstwa n temat prac kartograficznych B. D.
1969-1986, masz., l., k. masz., l., k. 11

VI. MATERIAŁY OSÓB OBCYCH

32. Czesław Święcicki, *Fizyka gleby*
Konspekt pracy
1971, masz., l., k. 8
33. Włodzimierz Michajłow, *Nauka wobec problemów środowiska życia człowieka*
Tezy referatu na Walnym Zgromadzeniu PAN w grudniu 1971
1971, masz. powiel., l., k. 5

VII. ZAŁĄCZNIKI

34. B. Dobrzański, *Uprawa roślin*, tom I, Warszawa 1970
B. Dobrzański, *Powstanie i rozwój lubelskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego*
1980, druk, l., k. 49
35. Regina Truszkowska, *The soil information system „Bigleb”*
w Polish Society of soil science
1981, sz., str. 78

ANEKS 1

J. 21. Oceny dorobku naukowego pracowników naukowych

Adamczyk Bolesław
 Bender Jan
 Borowic Saturnin
 Borowic Józef
 Chodak Tadeusz
 Chudecki Zygmunt
 Cieśla Wojciech
 Dębiński Felicjan
 Filutowicz Antoni
 Gliński Jan
 Jaranowski Julian
 Kabata Anna
 Kowaliński Stanisław
 Lasota Tadeusz
 Lasocki Stanisław
 lipiec Jerzy
 Mikucki Zbigniew
 Molka Marian
 Nawrocki Stanisław
 Nunberg Marian
 Olszewski Zygmunt
 Okuszko Henryk
 Pałys Stanisław
 Piszczek Józef
 Rokicki Jan
 Roszyk Eligiusz
 Reimann Brunon
 Siuta Jan
 Słowińska Anna
 Saoma E.
 Skawina Tadeusz
 Strzemiński Michał
 Tomaszewski Z.
 Tokaj Jan
 Turski Ryszard
 Uziak Stanisław
 Zawadzki Saturnin

ANEKS 2

J. 22. Oceny prac doktorskich, habilitacyjnych i innych. Osoby A-N

Adamczyk B., *Piaskowiec magórski jako regalit niektórych gleb górskich. Studia gleboznawczo-fitosocjologicznej doliny Małej Łąki w Tatrach.*
 Bartnik M., *Zawartość niektórych makro i mikroskładników mineralnych w wybranych gatunkach warzyw na tle ich zawartości w glebach.*
 Bartoszewicz A., Borowicz A., Michałka K., *Gleby gospodarstwa ZHRO Iłowiec, powiat Szem i ich zasobność w przyswajalne dla roślin fosfor, potas i magnez.*
 Bender J., *Głębokość orki i wilgotność jako czynniki kształtujące zwięzłość gleb.*

- Birecki M., *Skład frakcyjny próchnicy w glebie i agregatach glebowych w zależności od roślinności i zamrażania.*
- Borka S., *Wpływ drenowania na polepszenie właściwości wodnych i wymianę gazów czarnych ziem błońsko-sochaczewskich.*
- Borowiec S., Chudecki Z., *Niektóre cechy i właściwości gleb brunatnych Pomorza Zachodniego.*
- Brogowski Z., *Fosfor organiczny w niektórych glebach piaskowych Polski.*
- Cieśla W., *Studia podegenetyczne nad glebami uprawnymi wytworzonymi z gliny zwałowej na Wysoczyźnie Kujawskiej.*
- Chmielewska B., *Połączenia kompleksowe miedzi, kobaltu i cynku z kwasami huminowymi torfów niskich*
- Czarnowska K., *Miedź i molibden w ważniejszych glebach województwa warszawskiego*
- Czerwiński R., *Gleby bielcowe leśne i uprawne wytworzone z piasków różnego pochodzenia geologicznego*
- Czuba R., Włodarczyk Z., *Wstępna analiza współzależności między bonitacją gleboznawczą i zasobnością gleb oraz porównanie zasobności gleb i poziom stosowanego nawożenia*
- Dmochowski R., *Uprawa i zagospodarowanie lekkich gleb w Polsce*
- Drozd J. *Związki próchniczne niektórych gleb na tle ich fizyko-chemicznych właściwości*
- Figuła K., *Badania nad gospodarką wodną górskich użytków zielonych*
- Gańczyńska B., *Pierwiastki śladowe w glebach wytworzonych ze skał krystalicznych rejonu Gór Kaczawskich*
- Gajda J., *Zagospodarowanie terenów po eksploatacji torfu opałowego*
- Głazowska A., *Gleby świata. Geografia gleb*
- Herse J., *Zmiany niektórych właściwości gleby pod wpływem różnego następstwa roślin*
- Jagoda J., *Wpływ nawadniania i dodatków iglastych odpadów przemysłowych na plony sałaty, pomidorów i selerów oraz na fizyko-chemiczne właściwości gleb lekkich*
- Józefaciuk Cz., *Erozja wodna i solifikacja oraz przeciwdziałanie tym zjawiskom na przykładzie Linowa*
- Kabata-Pendias A., *Zawartość kobaltu, miedzi i niklu w ważniejszych glebach oraz w sianie nadnoteckich i nadobrzańskich terenów*
- Pierwiastki śladowe w glebach wytworzonych z piasków płaskowyżu kolbuszowskiego*
- Badania geochemiczno-mineralogiczne gleb wytworzonych z granitów i bazaltów Dolnego Śląska*
- Badania geochemiczno-mineralogiczne rędzin województwa kieleckiego*
- Kęsik T., *Badania wpływu orki melioracyjnej z ilu bentonitowego na niektóre fizyczne i chemiczne właściwości gleby lekkiej i planowania roślin*
- Kiełpiński J. *Badania nad zastosowaniem gnojowicy gęstej na łące górskiej*
- Komornicki T. *Gleby „cerkla wzorcowego” w Jaworkach koło Szczawnicy*
- Kotera M., Stolarski J., *Charakterystyka gleb powiatu mragowskiego pod względem zakwaszenia i zawartości przyswajalnego kwasu fosforowego*
- Kryczyński W., *Wyższe Szkoły Rolnicze jako baza rozwoju nauk rolniczych i leśnych w latach 1951-1971*
- Król H., *Właściwości wodne gleb wytworzonych z piasków środkowej dzielnicy klimatycznej Polski*
- Kozaczenko H., *Działanie kliku herbicydów na różnych typach gleb*
- Konanowa K., *Problem próchnicy glebowej*
- Konacka-Betley K., Truszkowska H., *Mapy gleb Polski w podziale 1 : 700 000*
- Konstankiewicz K. *Wpływ rozkładu porów na potencjał wody w glebach podatnych na odkształcenia*
- Leszczyńska E., *Reliktowe gleby typu czarnoziemnego oraz rędziny brunatne i właściwe wytworzone z jurajskich wapieni i margli Jury Krakowsko-Niekuńskiej i zachodniej części osłony mezozoicznej Gór Świętokrzyskich*
- Łakomic J., *Wpływ wieloletniego nawożenia obornikiem i nawozami mineralnymi na grupowy skład*

związków próchnicowych i ługowanie kationów metali w glebach biellicowych

Malińska H., *Wpływ utworów macierzystych na zawartość i rozmieszczenie magnezu w glebie*

Marković - Marianović J., *Geomorfologia i stratygrafia czwartorzędu na obszarze międzyrzecza Dunaj-Cisa w Jugosławii*

Mazur A., *Wpływ procesów wietrzeniowych na skład mineralny i właściwości mikrofologiczne gleb piaskowych*

Mazur Z., *Określenie natężenia erozji na terenie lessowym Zakładu Rolniczo-Doświadczalnego Elizówka*

Mirowski Z., *Wpływ erozji na kształtowanie się niektórych właściwości gleb terenów pagórkowych Pojezierza Środkowo-Mazurskiego ze szczególnym uwzględnieniem składu próchnicy*

Myszka A., *Studia nad dynamiką i zawartością boru rozpuszczalnego w typowych glebach wyżyny lubelskiej*

Musierowicz A., *Szczegółowe gleboznawstwo*

Musierowicz A., Konecka-Betley K., Kuźnicki F., *Właściwości chemiczne gleb brunatnych okolic Kutna i Łęczycy*

Nahal J., Siuta J., *Przyrodnicze i rolnicze właściwości gleb Syrii*

Nawrocki S., Pawłowski F., Malicki L., *Ogólna uprawa roli i roślin*

ANEKS 3

J. 23. Oceny prac doktorskich, habilitacyjnych i innych. Osoby O-Z

Olszewski Z., *Ciężkie gleby ciechanowskie*

Oświęcimski A., *Zróżnicowanie gleb uprawnych Przedgórze Sudetów środkowych i Kotliny Kłodzkiej w związku z procesami gradacji*

Pasternak K., *Gleby stawowe wytworzone z piasków i ze spiczastych glin zwałowych*

Piotrowska M., *Rozmieszczenie pierwiastków śladowych w niektórych profilach gleb lessowych Wyżyny Sandomiersko-Opatowskiej*

Piszczka J., *Wpływ nawożenia i płodozmianu na zawartość nawozu w glebie*

Piszczka J., Chudecki Z., Kwarta Cz., *Gleby początkowego stadium rozwojowego w refulatach*

Pondel H., *Fizyko-chemiczne i chemiczne właściwości gleb brunatnych i biellicowych wytworzonych z gliny zwałowej Pojezierza Kaszubskiego*

Pomian J., *Gleby dorzecza Dunda-Bajdałagijn*

Prusinkiewicz Z., Gorbunowa N., Goreluszowa B., *Powstanie minerałów ilastych w glebach biellicowych ukształtowanych z nadmorskich piasków wydmych różnego wieku*

Rejman B., Wójcik B., *Niektóre właściwości chemiczne uprawnych gleb biellicowych oglejonych (Studia oparte na badaniach gleboznawczych w gospodarstwie PGR Drzewce powiat Gostyń)*

Rejman B., *Stosunki glebowe pól irygacyjnych nad Wartą we Wrocławiu*

Rejman B., Czajkowska M., *Zawartość i rozmieszczenie siarki w niektórych glebach mineralnych*

Rode A., A., *Poczwiennaja właga*

Ruszkowska M., *Badania nad przyswajalnością magnezu w glebie i nad jego niektórymi funkcjami fizjologicznymi w roślinach*

Ruśnicki F., *Właściwości darniowo-biellicowych gleb piaskowych wytworzonych z piasków różnego pochodzenia geologicznego*

Rytlewski J., *Gleby gospodarstwa Wola-Obiektu doświadczalnego WSR w Olsztynie*

Sapek B., *Zachowanie się miedzi w glebach torfowych o różnym stopniu zmurszenia*

Sierosławski H., *Stosunki termiczne różnych gleb w okolicach Puław*

Siuta J., *Znaczenie okresowo beztlenowej przemiany substancji organicznej w procesie eluwalnym. Studia nad kompleksem sorpcyjnym w glebach brunatnych i biellicowych wytworzonych z gliny zwałowej oraz ilu czwartorzędowego Pojezierza Mazurskiego*

Stan i zmiany w środowisku przyrodniczym i identyfikacja obszarów zagrożonych ekologicznie

- Siuta J., Terlecka M., *Udział fazy gazowej w kształtowaniu struktury glebowej*
- Słowik B., *Zmęczenie gleby w sadach jabłoniowych i metody jego przewycięzania*
- Strzemski M., *Zagadnienia archeologiczne i kartografii gleboznawczej w gleboznawstwie. Wstęp do bibliografii gleboznawstwa polskiego*
- Szwaja S., *Podstawowe badania w zakresie mechaniki gruntów w zastosowaniu do maszyn rolniczych*
- Święcicki Cz., *Modyfikacja aparatu do oznaczania własności fizycznych gleb*
- Święcicki Cz., Hanna J., Musierowicz A., *Niektóre własności fizyczne ważniejszych gleb terenów nizinnych i wyżynnych Polski*
- Tatur A., *Analiza zróżnicowania składu chemicznego gleb pastwiskowych w Małych Pieninach*
- Tomaszewski J., *Nauka o glebie*
- Tokaj J., *Wstępne badania niektórych fizyko-chemicznych własności gruzełek glebowych*
- Tokarski J., *Zagadnienie naturalnej klasyfikacji gleb*
- Turski R., *Gleboznawstwo – część I Podstawy geologii. Klasyfikacja i charakterystyka gleb Polski z uwzględnieniem ich przydatności i wartości rolniczej*
- Turski R., Słowińska A., Hetman J., *Gleboznawstwo*
- Turski R., Flis-Bujak M., Misztala M., *Wpływ środków stosowanych do zwalczania śliskości pośniegowej jezdni na gleby zieleńców w Lublinie*
- Ugęli H., Witek T., *Czarne ziemie kętrzyńskie*
- Walczyna J., *Rozkład korzeni w warunkach aerobowych i anaerobowych oraz tworzenie się próchnicy*
- Witek T., *Gleby Żuław Wiślanych*
- Wolaniecki J., *W sprawie szczegółowej mapy gleb Polski. Przegląd kartografii gleb w Rosji przedrewolucyjnej i w Związku Radzieckim*
- Wieczorek T., *Awans wyższego szkolnictwa rolniczego w Polsce Ludowej*
- Wocławek T., *Charakterystyka chemizmu i składu mineralicznego frakcji koloidalnej niektórych gleb erodowanych i eluwialnych Pojezierza Mazurskiego*
- Zawadzki S., *Gleba*
- Ziemnicki S., *Ochrona gleb przed erozją wodną stosowaną przez rolników w Polsce*
- Gleboznawstwo z elementami geologii i mechaniki gleby*
- Produkcja roślinna – rozdział książki Gleboznawstwo*
- Stosunki glebowe Warmii i Mazur oraz próba wyznaczenia rejonów produkcji roślinnej*
- Rzędziny Wyżyny Lubelskiej ze skał węglanowych okresu kredowego*
- Wpływ sposobu użytkowania na kształtowanie się niektórych właściwości chemicznych mad ciężkich w dolinie rzeki Iny*
- Gleby Żywieńszczyzny*
- Niektóre właściwości fizyko-chemiczne i chemiczne niektórych gleb piaskowych województwa kieleckiego*
- Problem koncentracji tytanu w glebie*
- Gleby rezerwatu babiogórskiego*
- Gleby bielcowe województwa warszawskiego*
- Występowanie kobaltu w glebach łąkowych i pastwiskowych terenów górskich*

ANEKS 4

J. 28. Korespondencja wychodząca i wpływająca			
Blume H. P.	1980	1.	1
Korespondencja wpływająca			
Centrum Kartograficzne w Solms	1963	1.	2
Państwowe Wydawnictwo Naukowe	1962	1.	1
Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne	1962	1.	1

Państwowe Wydawnictwo „Wiedza Powszechna”	1958	1.	1
„Polish Journal of Soil Science”	1986	1.	1
Polskie Towarzystwo Przyrodnicze	1987	1;.	1
Przedsiębiorstwo Reklamy Filmowej i Przewrocy	1968	1.	1
Technische Universität Berlin	1980	1.	3
Iniversität Hohenheim	1981	1.	2